

ZOKON NE VEGYÉTEK

*Míg ti a város utcáin harcoltatok,
Mi úgy éreztük: bűnösök s törpék vagyunk előttetek.
Gyerekeinket magasra emeltük: lássák,
A vak éjszakában mily vakmerőn lépegettek,
S véssék mélyen emlékezetükbe
Lábatok minden dobbanását.*

*Kemény harcotok visszhangja égetett,
Míg kezünket tördeltük, és mart a vád,
Mert börtönökből kellett végighallgatnunk
Hős küzdelmetek
Közelség zaját.*

*Míg ti a felgyújtott városban hulltatok,
Mi az éjszakákat átvirrasztottuk ébren.
Ez éjszaka nem voltak nélküliünk rohamok,
Látatlanul haladtunk mellettetek,
S zászlók helyett az ereszeket
Teletűzdeltük remegő rab-reménnyel.*

*Lövedéknek, tüzes golyónak híján
Gyűlöletünk átkát
Zúdítottuk az ellenség fejére;
Az utcák hallgatag sorából,
Minden ablakból, melyből rabok szeme lángol,
Fegyveretek tüzének záporával együtt
Ez szakadt rájuk, vad lobogással égve.*

*Fülettünk, távolról mint erősödik
Harcotok zivaja percről percre,
Mint ujjongtok ott messze, messze künt;
Ha tudtuk is, hogy ez haláltusátok —,*

*Zokon ne vegyétek, de úgy tűnt nekünk,
Mintha a szabadság túl lassú léptekkel közelegne.*

*Ha tudtuk is: húsz lépésnyire túlünk
Ontjátok véretek a küzdelemben —,
Szívünkben mégis úgy forrt a türelmetlenség,
Mint ahogy a bimbó megduzzadt szíve türelmetlen
A fakadás előtti pillanatban.*

Ó, zokon ne vegyétek:

*Úgy tűnt, hogy hozzánk a hajnal túl lassan tér be,
Hogy puskátok túl ritkán csattan,
Hogy soha el nem oszlik a rabság lidérce
És szemfedője a sötétségnek.*

Deszanka MAKSZIMOVICS

ALKONYODIK

*Szentjánoskenyérfákat nézek újra.
Mennyi zöld gyömulcs csüng le róluk.
Úgy szeretem hallgatni a posztátát,
amint beledalol
az alkonyatba.
Amikor a juhokkál
halad el egy kislány,
mélán nézek utána:
nyugodtan, könnyedén lépeget,
és bodros bárány
ugrándozik előtte.
Nem vagyok se szomorú, se társtalan,
de tudom:*

*A keleti hadszíntéren
hárommillió-hatszáz ezer
ifjú
esett el,
s ők mind ugyanúgy szerették az alkonyt,
mint én.*

Marin FRANICSEVICS

ILLÚZIÓK NÁSZÁ

*Most már egész nyáron valahonnan körülmorajlanak,
fejem körül zsidonganak mint fehér madarak,
szomorú holt illúziók.*

*Köszöntelek, kedves vendégek, fehér madarak,
tessék, a serlegben könnyeim bora,
meleg tenyeremen lelkem kenyere,
tessék érett álmaimnak illatos gyümölcse!
Már lobognak a gyertyatartók, tajtékzik a zene
és csillog a keserű örömök lakomája.*

*Most már egész nyáron valahonnan körülmorajlanak,
fejem körül zsidonganak mint fehér madarak,
szomorú holt illúziók.*

Miroszláv KRLEZSA

ŐSZI ÉNEK

*Valaki,
ismeretlen,
elhozta az őszt az északi szobába.
Ő, most,
amikor minden a szín, a szíret és illata a bornak,
amikor tárgyak és élők dalolnak,
s amikor sírokból tör fel a holtak sóvárgó vágya —
valaki,
ismeretlen,
ezüst tálcán
az őszt hozta el a szobába:
szőlőt és körtét, almát és fügét.*

*Míg künn a napsütötte pocsolyáktól füstölög a rét,
dal szűrődik be az ablakon:
a nap selymében
egy asszony dalol
valahol.*

S madarak csicseregnek.

Miroszláv KRLEZSA

ÉNEK

Míg a láthatatlan valaki fényes égi köcsögből
 ontott az este kék holdvilágot a csillagos szövetre,
 én a temetőben
 énekeltem a boldogságról.
 A keresztek kétségbeesetten nyújtották ki karjukat.
 Sötét, néma márványkeresztek
 nyújtogatták karjukat a boldogság után...
 Ünnepeélyes csönd volt,
 a hosszú fasorok és bronz-szfinxek,
 minden, minden csöndes volt és halott.
 Nagy, fehér asszonyokként
 csak az én énekem szava
 hallszott a temetőben.
 Lent hűnytak a fények
 és csak a kék holdvilág folyt szét a csillagos szöveten.

Miroszlav KRLEZSA

AGGASTYÁN

Aggastyán? Legyek hát — az, ki hosszú évek
 Bő termését hordva kóborol sokáig,
 S ismeri rejtekét minden kis ösvénynek,
 Tudja, tövis hol nő, gyopár hol virágzik.

Hosszú, ősz szakállá minden zugot átfon,
 Mintha köd foszlánya lombok közt suhanna —
 Országút porában ott látszik a lábnyom,
 De nem sejti senki, hogy ki is járt arra.

Ily aggastyán legyek! — Mikor a sötétben
 Faggyal és viharral száll szembe az ember,
 Két kezem hadd szórja tele észrevétlen
 A harcosok útját fénnel és meleggel.

Vladimir NÁZOR

AZ ELFELEJTETT SZÓ

*A kedves ajakról egy szó,
Mely elfeledve, félretéve,
Nagy csendben alszik már sok éve —
Váratlanul toppan elébed,
Mint pillanatnyi szép emléked.*

*Magányos álmod megzavarja,
Lánggal lobog egy pillanatra —
A másik perc eltörli köddé
És nem tér vissza soha többé.*

Dobrica CESZARICS

A NAGY SZÜLÉS ELŐTT

*Ó, hány anya vájúdott vad kínokban,
Míg megszületté drága, drága népem!
Ó, hány anya zokogta haldokolva:
„Haljak meg inkább, csak a gyermek éljen!”*

*Így pusztulunk mi most a küzdelemben,
Míg az országban vajúdik az élet,
És haldokolva kiáltjuk még: „Ember,
Élj, ébredj, vess a szenvedésnek véget!”*

*Ó, de nehéz is meghalnunk épp mostan,
Mert bennünk él az új kor, még burokban,
De érezzük már: lélegzik a magzat:*

*Gyönyörű gyümölcse az áldozatnak.
Rohamra hát, az új élet jegyében:
„Haljunk meg inkább, csak a gyermek éljen!”*

Karel DESZTOVNIK-KAJUH

KÚSZÓNÖVÉNY

*A földalatti zöld nap
Legzsengébb leánya
Örömet szökne meg
A fal fehér szakállából
A tér közepén
Teljes szépségében felegyenesedne
Viharokat bővölne
Kigyózó táncával
De a vállas levegő
Nem nyújt neki segédkezet.*

Vaszko POPA

LÉPTEID

*A járdával beszélgetnek
Lépteid*

*A testemben énekelnek
Lépteid*

*A szemérmes harmatot felvidítják
meztelen lépteid*

*És mély nyomot hagynak
Álmaim havában.*

Vaszko POPA

VÉDELEM

*Tekintetemet
Homokba temetnék
Ajkamról leszaggatnák
Mosolyom rózsáját*

*Keblemben őrzöm
Első tavaszomat
Őrzöm
Első örömkönnyemet*

*A szabadságtól
Elválasztanának
A lelkeket
A lelkeket felszántanak*

*Védem
Az eget a szememben
Védem
A röögöt a tenyeremen*

*Örömöm zsenge gyümölcsfáit
Kivágnák
Dalom fülemüléit
Eke elé fognák*

*Nem adom
Ezt a napot a szememben
Nem adom
Ezt a röögöt a tenyeremen.*

Vaszko POPA
